

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: قاسمی، مریم، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای فیلم‌های معلولیتی : معرفی فیلم‌های غیرایرانی جسمی حرکتی و ذهنی / مریم قاسمی.
مشخصات نشر	: قم: توانمندان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۷ ص.
شابک	: 978-622-621648-7 : ۴۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
عنوان دیگر	: معرفی فیلم‌های غیرایرانی جسمی حرکتی و ذهنی.
موضوع	: معلولیت در سینما
موضوع	: Disabilities in motion pictures
موضوع	: سینما -- جنبه‌های اجتماعی
موضوع	: Motion pictures -- Social aspects
موضوع	: معلولان -- وضع اجتماعی
موضوع	: People with disabilities -- Social conditions
شناسه افزوده	: دفتر فرهنگ معلولین
رده بندی کنگره	: PN۱۹۹۵/۹
رده بندی دیویی	: ۷۹۱/۴۳۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۳۵۱۸۹

راهنمای فیلم‌های معلولیتی

معرفی فیلم‌های غیر ایرانی جسمی حرکتی و ذهنی

مریم قاسمی

انتشارات توانمندان
Tavanmandan Publications

دفتر فرهنگ معلولین
دارالثقافة للمعوقين
Handicap Cultural Center

انتشارات توانمندان
Tavanmandan Publications

راهنمای فیلم‌های معلولیتی

معرفی فیلم‌های غیر ایرانی جسمی حرکتی و ذهنی

پدیدآورنده: مریم قاسمی

نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۹

ISBN: 978-622-6216-48-7

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۲۱۶-۴۸-۷

ناشر: توانمندان شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۴۰۰/۰۰۰ ریال

قم، بلوار محمدامین، خیابان گلستان، کوچه ۱۱، پلاک ۴، دفتر فرهنگ معلولین

تلفن: ۰۲۵-۳۲۹۱۳۴۵۲ فکس: ۰۲۵-۳۲۹۱۳۵۵۲ همراه: ۰۹۱۲۵۵۲۰۷۶۵

www.HandicapCenter.com , www.DataDisability.com , www.Tavanmandan.com
info@handicapcenter.com

فهرست

۱۹.....	مقدمه.....
۲۱.....	پیشگفتار.....

فصل اول: فیلم‌های درباره معلولان جسمی حرکتی

۲۵.....	A Couple of 100% (2011)
۲۵.....	A Day in the Life of Bonnie Consolo (1975)
۲۵.....	A Day in the Life of Felix (2008)
۲۶.....	A Gift for Serena (1982)
۲۶.....	A Life Worth Living: Pushing the Limits of Duchenne (2012)
۲۷.....	A New Kind of Listening (2009)
۲۷.....	A Place for All (2009)
۲۷.....	A True Lesson in Humanity (2007)
۲۸.....	A Whole Lott More (2013)
۲۹.....	A Wider World
۲۹.....	A.K.A. Doc Pomus (2012)
۳۰.....	Adele and Everything After (2017)
۳۰.....	Against the Odds (1995)
۳۱.....	Ain't No Mountain (2016)
۳۱.....	Ain't Woke (2018)
۳۲.....	Alex 03/24/17 (2017)
۳۲.....	Anbe Sivam (2003)
۳۳.....	Are We OK? (2013)
۳۳.....	Arise! And Walk (2016)
۳۴.....	Arriva la Banda! (2006)
۳۴.....	Ass Level (2019)
۳۵.....	Avatar (2009)
۳۵.....	Back in 1873 (2014)
۳۶.....	Back Walking Forward (2011)
۳۷.....	Balance (2009)

۳۷.....	Batwheel (2013)
۳۷.....	Beg, Borrow ... or Steal (1973)
۳۸.....	Being Martin (2009)
۳۸.....	Beware of Pity (1946)
۳۹.....	Bingo (2013)
۳۹.....	Blue Away to America (1999)
۴۰.....	Born on the Fourth of July (1989)
۴۰.....	Bottom Dollars (2016)
۴۱.....	Breaking Bad
۴۲.....	Breaking Ground (1986)
۴۲.....	Breathe (2017)
۴۲.....	Breathing Lessons: The Life and Work of Mark O'Brien (1996)
۴۳.....	Breathing: The Mark Stanley Story (2004)
۴۳.....	Broken (2016)
۴۴.....	Carbuncle (2006)
۴۵.....	Cat (2014)
۴۵.....	Cemetery of Splendor (2015)
۴۶.....	Charged: The Eduardo Garcia Story (2017)
۴۶.....	Chau, Beyond the Lines (2015)
۴۷.....	Chiefland (2010)
۴۷.....	Children of the Mountain (2016)
۴۸.....	CinemAbility (2012)
۴۹.....	Circles of Support (2007)
۴۹.....	City of Sadness (2009)
۵۰.....	Cleaning Up (2017)
۵۰.....	Cody (2009)
۵۱.....	Come as You Are (2011)
۵۱.....	Coming & Going (2011)
۵۲.....	Coming Home (1978)
۵۲.....	Crippled Avengers (1978)
۵۳.....	Dance Me to My Song (1998)
۵۴.....	Dancing from the Inside Out (1994)
۵۴.....	Darius Goes West (2007)
۵۵.....	Day by Day (2017)
۵۵.....	Defining Beauty: Ms. Wheelchair America (2011)

۵۵	Deiva Thirumagal (2011)
۵۶	Despite The Loss (2019)
۵۷	Diffability Hollywood (2016)
۵۷	Different Abilities: Not Like the Others (2009)
۵۸	Dirty Romance (2015)
۵۸	Disabled Veteran Finds a New Life with His Service Dog (2016)
۵۹	Discapacitados (2009)
۵۹	Dolphin Tale (2011)
۶۰	Don't Worry, He Won't Get Far on Foot (2018)
۶۱	Dosti (1964)
۶۱	Down Under Mystery Tour (2009)
۶۲	Eligible (2016)
۶۲	Emmanuel's Gift (2005)
۶۳	Father Tongue (2017)
۶۳	FiN (2009)
۶۴	Footprints in the Snow (2005)
۶۵	Forever a Champion (2019)
۶۵	Freaks (1932)
۶۶	Gaby: A True Story (1987)
۶۶	Glance Up (2014)
۶۷	Goodbye CP (1972)
۶۷	Gravity Is My Enemy (1977)
۶۷	Guttersnipes (1974)
۶۸	Hammers Over the Anvil (1993)
۶۹	He Was a Quiet Man (2007)
۶۹	Helen Keller: The Miracle Continues (1984)
۷۰	Hiebfest (2016)
۷۰	Hole (2014)
۷۱	Hot Girls (2016)
۷۱	Hyde Park on Hudson (2012)
۷۲	I Can (2019)
۷۲	I'll Push You: A Real-Life Inspiration (2017)
۷۳	III, Actually (2019)
۷۳	I'm an Artist (2009)
۷۳	It Ain't Over (2012)

۷۴	It's Not Yet Dark (2016)
۷۴	Jeremy the Dud (2017)
۷۵	Jimmy (2011)
۷۵	Josee, the Tiger and the Fish (2003)
۷۶	Just a Little Inconvenience (1977)
۷۶	Kathy (1981)
۷۶	Kills On Wheels (2016)
۷۷	La piscina (2012)
۷۸	Lady Chatterley (2006)
۷۸	Lady Chatterley's Lover (2015)
۷۹	Langer Gang (1992)
۷۹	Laura Ferguson: Visualizing Inner Space (2004)
۸۰	Leave Yesterday Behind (1978)
۸۰	Left (2017)
۸۱	Life Locked in a Suitcase (2013)
۸۱	Little Man (2005)
۸۱	Little World (2012)
۸۲	Lives Worth Living (2011)
۸۳	Long Ago, Tomorrow (1971)
۸۳	Look Who's Laughing (1994)
۸۴	Lorenzo's Oil (1992)
۸۴	Los amores inconclusos (2015)
۸۵	Love & Loss (Documentary) (2018)
۸۵	Lucky Star (1929)
۸۶	Mac and Me (1988)
۸۶	Margarita with a Straw (2014)
۸۷	Mark's Diary (2019)
۸۷	Mask (1985)
۸۸	Mayor of the West Side (2006)
۸۹	Me Before You (2016)
۸۹	Million Dollar Baby (2004)
۹۰	Miracle in Lane 2 (2000)
۹۰	Monkey Shines (1988)
۹۱	More Than Walking (2009)
۹۱	More Than Art (2014)

۹۲	Mothersbane (2010)
۹۲	Mr. Connolly Has ALS (2017)
۹۳	Mr. Miller Dahl (2007)
۹۳	Murderball (2005)
۹۴	Music by Prudence (2010)
۹۴	Music Within (2007)
۹۵	Musical Chairs (2011)
۹۵	My Flesh and Blood (2003)
۹۶	My Left Foot (1989)
۹۷	My Voice
۹۷	Narkos (1944)
۹۷	Never Been Done: The Jon Comer Story (2004)
۹۸	Nico the Unicorn (1998)
۹۸	Nico's Challenge (2010)
۹۹	NoBody's Perfect (2008)
۱۰۰	Oasis (2002)
۱۰۰	On Wings Like Eagles (2005)
۱۰۰	Onbegrepsd (2010)
۱۰۱	Once Upon a Time There Was a Man (2015)
۱۰۱	One Hundred Steps (2006)
۱۰۲	One Little Finger (2019)
۱۰۲	One of a Kind Child
۱۰۳	One Strong Arm (2004)
۱۰۳	Only God Could Hear Me (2011)
۱۰۴	Osoi hito (2004)
۱۰۴	Our Beautiful Secret (2013)
۱۰۴	Painkiller (2016)
۱۰۵	Palomino (1991)
۱۰۶	Perfect World (2018)
۱۰۶	Persons Unknown (1996)
۱۰۷	QED (2017)
۱۰۸	Quid Pro Quo (2008)
۱۰۸	Raising Matty Christian (2014)
۱۰۹	Raspberry Ripple (2007)
۱۱۰	Reach for the Sky (1956)

۱۱۰	Rear Window (1998)
۱۱۱	Reckless (1995)
۱۱۱	Rescue Dog to Super Dog
۱۱۲	Resurface (2007)
۱۱۲	Rise (2006)
۱۱۳	Rory O'Shea Was Here (2004)
۱۱۴	Run For Those Who Can't (2019)
۱۱۴	Run If You Can (2010)
۱۱۵	Rust and Bone (2012)
۱۱۵	Samma som du (2015)
۱۱۶	Saved! (2004)
۱۱۷	Seeing Hands (1943)
۱۱۷	Set Apart: The Jim Abbott Story (2018)
۱۱۷	Shadow of the Swan: A Composer's Story (2005)
۱۱۸	Shirley Adams (2009)
۱۱۹	Shooting Beauty (2009)
۱۱۹	Sixth Happiness (1997)
۱۲۰	Song of the Land (2014)
۱۲۰	Soul Surfer (2011)
۱۲۱	Special Dead (2006)
۱۲۱	Special Needs (2006)
۱۲۲	Speechless
۱۲۲	Stand Up (2019)
۱۲۳	Star Riders (2009)
۱۲۳	Stars and Bones (2016)
۱۲۴	States of Grace (2014)
۱۲۴	Stilts & Spokes (2014)
۱۲۵	Stop Motion (2010)
۱۲۵	Stronger (2017)
۱۲۶	Sunrise at Campobello (1960)
۱۲۶	Surprise, Surprise (2010)
۱۲۷	Swimming Against The Current (2017)
۱۲۷	Take a Bow (2009)
۱۲۸	Team Everest: A Himalayan Journey (2007)
۱۲۸	The Ability Exchange (2016)

۱۲۹.....	The Acorn People (1981)
۱۳۰.....	The Art of Negative Thinking (2006)
۱۳۰.....	The Athlete (2009)
۱۳۱.....	The Bone Collector (1999)
۱۳۱.....	The Book Group
۱۳۲.....	The Brooke Ellison Story (2004)
۱۳۲.....	The Cake Eaters (2007)
۱۳۳.....	The Death of Louis XIV (2016)
۱۳۴.....	The Diving Bell and the Butterfly (2007)
۱۳۴.....	The Elephant Man (1980)
۱۳۵.....	The Emmett Smith Story (1979)
۱۳۶.....	The Eternal Sea (1955)
۱۳۶.....	The Ex (2006)
۱۳۷.....	The Finishers (2013)
۱۳۸.....	The Flip Side (2005)
۱۳۸.....	The Fundamentals of Caring (2016)
۱۳۸.....	The Gospel According to Berkeley (1992)
۱۳۹.....	The Intouchables (2011)
۱۴۰.....	The Keys to the House (2004)
۱۴۰.....	The Last American Freak Show (2008)
۱۴۱.....	The Miracle (2007)
۱۴۱.....	The Mountain Within (2009)
۱۴۲.....	The New, True, Charlie Wu (2009)
۱۴۲.....	The Optimist and the Buddhist (2012)
۱۴۳.....	The Pride of the Yankees (1942)
۱۴۳.....	The Ride (2012)
۱۴۴.....	The Road Home (2008)
۱۴۵.....	The Sacred Flame (1929)
۱۴۵.....	The Sessions (2012)
۱۴۶.....	The Sign of the Ram (1948)
۱۴۶.....	The Skin Horse (1983)
۱۴۷.....	The Social Model (2018)
۱۴۷.....	The Sound of Love (1978)
۱۴۸.....	The Speed Track (2007)
۱۴۸.....	The Theory of Everything (2014)

۱۴۹.....	The Theory of Flight (1998)
۱۴۹.....	The Upside (2017)
۱۵۰.....	Thumbs Down to Pity (2007)
۱۵۱.....	Torey's Distraction (2009)
۱۵۱.....	Treasure Island (1950)
۱۵۲.....	Turning the Tide: Dignity, Compassion and Euthanasia (2007)
۱۵۲.....	108 Stitches (2014)
۱۵۳.....	37 Seconds (2019)
۱۵۳.....	39 Pounds of Love (2005)
۱۵۴.....	9000 Needles (2009)

فصل دوم: فیلم‌های درباره معلولان ذهنی

۱۵۷.....	A Beautiful Mind (2001)
۱۵۷.....	A Pony and His Boy: The Story of Berry & Josh (2018)
۱۵۸.....	A World Without Down's Syndrome? (2016)
۱۵۸.....	AfterLife (2003)
۱۵۹.....	Anita (2009)
۱۵۹.....	Any Day Now (2012)
۱۶۰.....	Autism: The Musical (2007)
۱۶۰.....	Autistic License Movie (2009)
۱۶۱.....	Barfi (2013)
۱۶۱.....	Be Good to Eddie Lee (2010)
۱۶۲.....	Be My Baby (2014)
۱۶۲.....	Best Friend (2017)
۱۶۲.....	Bless the Child (2000)
۱۶۳.....	Body & Soul: Diana & Kathy (2007)
۱۶۴.....	Breakfast on Pluto (2005)
۱۶۴.....	Brother of Sleep (1995)
۱۶۵.....	Burning Down (2015)
۱۶۶.....	Bury My Heart with Tonawanda (2013)
۱۶۶.....	Café de Flore (2011)
۱۶۷.....	Celebration Family (1987)
۱۶۷.....	Changing a Mind (2008)
۱۶۸.....	Charly (1968)
۱۶۹.....	CinemAbility (2012)

۱۶۹	Coming Down the Mountain (2007)
۱۷۰	Die Mongolettes - Wir wollen rocken! (2012)
۱۷۰	Different Eye
۱۷۱	Dirty Filthy Love (2004)
۱۷۱	Disminuir el paso (2008)
۱۷۲	Dora or The Sexual Neuroses of Our Parents (2015)
۱۷۲	Down in Number 5 (2009)
۱۷۳	Down Squad (2020)
۱۷۳	Down With Music (2018)
۱۷۴	Duo: The True Story of a Gifted Child with Down Syndrome (1996)
۱۷۴	Elementary Ed (2007)
۱۷۴	Elenas Chance (2009)
۱۷۴	Endless (2018)
۱۷۵	Every Journey Is Unique: A Story of Autism (2007)
۱۷۵	Everything's Coming Up Rosie (2009)
۱۷۶	Florian - Liebe aus ganzem Herzen (1999)
۱۷۶	Forrest Gump (1994)
۱۷۷	Girlfriend (2010)
۱۷۷	Graduating Peter (2001)
۱۷۷	Heart of Dragon (1985)
۱۷۸	Heaven is a Traffic Jam on the 405 (2016)
۱۷۹	Heavy Load (2008)
۱۷۹	Here's Herbie (2009)
۱۸۰	Historias corrientes (2017)
۱۸۰	House Finch (2018)
۱۸۰	I Am (2017)
۱۸۱	I Am Sam (2001)
۱۸۱	I Can Act (2019)
۱۸۲	I Wish (2019)
۱۸۲	If You Love Me (2006)
۱۸۳	I'm Ready (2010)
۱۸۳	Inside Me (2006)
۱۸۴	Intelligent Lives (2018)
۱۸۴	Jack Blond (2008)
۱۸۵	Jeftowne (1998)

۱۸۵.....	Jerome Lejeune - To the least of these my brothers & sisters (2015)
۱۸۶.....	Jesus Is Dead (2016)
۱۸۷.....	Jewel (2001)
۱۸۷.....	Johnny Stecchino (1991)
۱۸۸.....	Jonathan: The Boy Nobody Wanted (1992)
۱۸۸.....	Just Like Anyone (2008)
۱۸۹.....	Just Like U (2011)
۱۸۹.....	Keane (2004)
۱۸۹.....	Kelly's Hollywood (2015)
۱۹۰.....	Kids Like These (1987)
۱۹۱.....	King Shimon (2018)
۱۹۱.....	Koi... Mil Gaya (2003)
۱۹۲.....	León and Olvido (2004)
۱۹۲.....	Life Goes On
۱۹۳.....	Life, Animated (2016)
۱۹۴.....	Light in the Piazza (1962)
۱۹۴.....	Lisanne (2005)
۱۹۵.....	Lo que siento por ti (2018)*
۱۹۵.....	Main Aisa Hi Hoon (2005)
۱۹۶.....	Mañana no te olvides (2017)
۱۹۶.....	Marathon (2005)
۱۹۷.....	Mary and Max (2009)
۱۹۷.....	Mazal Means Luck (2015)
۱۹۸.....	Me Too (2009)
۱۹۹.....	Menschen (2013)
۱۹۹.....	Mercury Rising (1998)
۲۰۰.....	Monica & David (2009)
۲۰۰.....	My Brother (2006)
۲۰۱.....	My Hero Brother (2016)
۲۰۱.....	Neon Heart (2018)
۲۰۲.....	Nightmare Turned Beautiful (2015)
۲۰۲.....	No Child of Mine (1993)
۲۰۳.....	Notes on a Scandal (2006)
۲۰۳.....	Ocean Heaven (2010)
۲۰۴.....	Officer Steve (2004)

۲۰۴.....	Ok, Let's Talk About Me (2005)
۲۰۵.....	Oltre la linea (2015)
۲۰۵.....	Orson's Last Dance (2012)
۲۰۶.....	Paradise Pavilion
۲۰۶.....	Peter (2004)
۲۰۷.....	Portraits of Epilepsy
۲۰۷.....	Praying with Lior (2008)
۲۰۷.....	Precious (2009)
۲۰۸.....	Radio (2003)
۲۰۹.....	Rain Man (1988)
۲۱۰.....	Running with Scissors (2006)
۲۱۰.....	Sanctuary (2016)
۲۱۱.....	Sand Trap
۲۱۱.....	Santa Sangre (1989)
۲۱۲.....	Schlitzie: One of Us
۲۱۳.....	Smudge (1997)
۲۱۳.....	Snow Cake (2006)
۲۱۴.....	So Much Yellow (2017)
۲۱۴.....	Something for Stevie (2007)
۲۱۵.....	Son of the Sunshine (2009)
۲۱۵.....	Stars (1999)
۲۱۶.....	Stigma (1982)
۲۱۶.....	Strong Love (2007)
۲۱۷.....	Struck by Lightning (1990)
۲۱۷.....	Summer Heights High
۲۱۸.....	Temple Grandin (2010)
۲۱۸.....	Thank You Gangsters (2011)
۲۱۹.....	The Boy Who Could Fly (1986)
۲۱۹.....	The Boys Next Door (1996)
۲۲۰.....	The Curse of the Tempest Jewel (2015)
۲۲۰.....	The Eighth Day (1996)
۲۲۱.....	The Grown-Ups (2016)
۲۲۱.....	The Holy Bible Kid Style
۲۲۲.....	The Importance of Tying Your Own Shoes (2011)
۲۲۳.....	The Kid from Nowhere (1982)

۲۲۳	The Last Man on Earth (2019)
۲۲۴	The Lost Prince (2003)
۲۲۴	The Memory Keeper's Daughter (2008)
۲۲۵	The Other Sister (1999)
۲۲۵	The Peanut Butter Falcon (2019)
۲۲۶	The Punk Syndrome (2012)
۲۲۶	The Real Life of Pacita M. (1991)
۲۲۷	The Ringer (2005)
۲۲۷	The Room (2006)
۲۲۸	The Smile Man (2013)
۲۲۹	The Specials (2019)
۲۲۹	The Teachings of Jon (2006)
۲۳۰	The Third Parent (2006)
۲۳۰	The White Ribbon (2009)
۲۳۱	Think of Me First as a Person (1975)
۲۳۱	This Business of Autism (2018)
۲۳۲	Thomas - 9 år (1980)
۲۳۲	Ti voglio bene Eugenio (2002)
۲۳۲	To Swim with Dolphins (1996)
۲۳۳	Tommy's Story (2007)
۲۳۳	Touched by Grace (2014)
۲۳۴	Treasure Diversity (2008)
۲۳۴	Tru Confessions (2002)
۲۳۵	Two Special Brothers (2006)
۲۳۵	Unlikely Travellers (2007)
۲۳۶	Unser Walter
۲۳۶	Untold Desires (1994)
۲۳۷	Up Syndrome (2000)
۲۳۷	Up&Down - Un film normale (2018)
۲۳۸	Viene una chica (2011)
۲۳۸	Vier Leben (2008)
۲۳۸	Viver Só (2014)
۲۳۹	Walk. Ride. Rodeo. (2019)
۲۳۹	Walking on Air (1987)
۲۴۰	Wally (2006)

۲۴۱	Wassanaye Sanda (2017)
۲۴۱	Ways on Wheels (2009)
۲۴۱	We Are Visible (2019)
۲۴۲	We Can Shine: From Institutions to Independence (2010)
۲۴۳	We Will Ride (2017)
۲۴۳	We're the Superhumans (2016)
۲۴۳	What Can You Do about It (2019)
۲۴۴	What Is It? (2005)
۲۴۴	What's Eating Gilbert Grape (1993)
۲۴۵	What's Eating Gilbert Grape (1993)
۲۴۶	Wheels of Freedom (2018)
۲۴۶	When a Feller Needs a Friend (1932)
۲۴۶	When Billy Broke His Head... and Other Tales of Wonder (1995)
۲۴۷	When I Walk (2013)
۲۴۸	When You Remember Me (1990)
۲۴۸	Where Hope Grows (2014)
۲۴۹	Who Are the DeBolts? and Where Did They Get Nineteen Kids? (1977)
۲۴۹	Wings of the Navy (1939)
۲۵۰	Without Pity: A Film About Abilities (1996)
۲۵۰	Working with Disability (2016)
۲۵۰	Wretches & Jabberers (2011)
۲۵۱	Wuff (2018)
۲۵۱	Yellow (2014)
۲۵۲	Yes I Can
۲۵۳	You Can Be BRAVE (2018)
۲۵۳	You See Me (2015)
۲۵۴	You Want a Sandwich? (2009)
۲۵۴	You're Not You (2014)
۲۵۴	Yours to Keep (1989)
۲۵۵	Yuvvraaj (2008)
۲۵۶	Zie mij doen (2018)
۲۵۶	24 Weeks (2016)
۲۵۷	46/47 (2012)

مقدمه

فیلم و سریال دارای آثار و فوائد بسیار و گوناگون در جامعه و فرهنگ معلولان است؛ همینطور در فرهنگ‌سازی در عموم مردم و افشار جامعه جایگاه و نقش بارز و کارآمد دارد. منظور فیلم و سریال‌هایی است که درباره معلولیت‌ها یا معلولان یا یکی از موضوعات مرتبط تولید شده یا فیلم‌هایی که معلولان به عنوان هنرپیشه دارای نقش هستند. به همین دلیل در کشورهای پیشرفته به فیلم اهتمام ویژه دارند و در بسیاری از آثار نمایشی، نقشی به معلولان می‌دهند. به طور خلاصه تأثیرات فرهنگی و اجتماعی فیلم عبارت‌اند از: آثار نمایشی برای برخی از قشرهای دارای معلولیت مثل ناشنوایان، مهم‌ترین ابزار آموزشی است؛ آثار نمایشی در آرامش دادن به معلولان نقش بارزی دارد؛ در فرهنگ‌سازی و خط دادن به مردم مؤثر است؛ فیلم در درآمدزایی و ایجاد اشتغال پایدار برای معلولین جایگاه ویژه دارد؛ فیلم می‌تواند توانایی‌ها و ظرفیت‌های معلولان را به همگان معرفی کند؛ فیلم در انتقال دانش و تجارب از یک ملت به ملت دیگر اهمیت دارد؛ فیلم می‌تواند چهره مثبت از یک جامعه عرضه کند، زیرا شاخص یک جامعه ایده‌آل در دوره جدید، میزان اهتمام مردم و حکومت به معلولیت‌ها و معلولان است و فیلم در معرفی اهتمام عمومی، مؤثر است.

اما برای ایجاد رونق در موضوع فیلم و جذب معلولین به تولید فیلم یا به دیگر جوانب اقتصادی و فرهنگی فیلم، اقدامات زیربنایی لازم است. از جمله باید در مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌ها گروه ویژه برای فیلم معلولیتی دایر شود و تربیت نیرو و سپس تحقیقات در این باره گسترش پیدا کند. به منظور تشویق و جذب معلولین به تولید فیلم یا جذب شغل‌هایی مثل فیلم نامه‌نویسی، روزنامه‌نگاری فیلم، بازیگری، موسیقی فیلم و ده‌ها شغل دیگر، دولت باید خدماتی به گروه‌ها و افراد علاقه‌مند بدهد؛ اما متأسفانه در بسیاری از شهرها افراد و گروه‌های فعال در زمینه فیلم، حتی یک محل کوچک برای تمرین ندارند. به علاوه موانع فراوان، سد راه آنان است. البته سازمان بهزیستی در سال‌های اخیر اقداماتی در زمینه فیلم داشته است.

یکی از کاستی‌ها در عرصه فیلم فقدان آرشیو فیلم‌های معلولیتی در ایران و نیز فقدان منابعی است که اطلاعات بدهد و راهنمایی کند، و این کمبودها موجب یأس و ناامیدی شده است. «دفتر فرهنگ معلولین» در حد مقدمات و توانایی‌های خودش، از سال ۱۳۹۱، اقداماتی در این حوزه آغاز کرده است:

- ۱- به جمع‌آوری فیلم‌های معلولیتی اقدام کرد و درصدد راه‌اندازی آرشیو کامل بوده است.
- ۲- اطلاعات فیلم‌های معلولیتی داخلی و خارجی را جمع‌آوری و به صورت کتاب منتشر کرده

است. تاکنون یک جلد کتاب با عنوان راهنمای فیلم معلولیت که گزارش فیلم‌های تولید داخل ایران است در سال ۱۳۹۴ منتشر کرده و چند عنوان کتاب دیگر در دست اقدام دارد.

۳- چند نشست با گروه‌های تولید فیلم داشته و با معلولان خبره در این زمینه گفت‌وگو داشته است. محتوای این نشست‌ها و گفت‌وگوها را آماده‌سازی و در یک جلد کتاب منتشر خواهد کرد.

۴- در بانک جامع اطلاعات معلولان، یک بخش به فیلم اختصاص داده است و تاکنون اطلاعات فیلم‌هایی را بارگزاری کرده است.

۵- فیلم‌های جدید خارجی یا داخلی که برای معلولان سودمند است را شناسایی کرده و برای هر یک گزارشی نوشته و در وب سایت دفتر منتشر می‌کند.

۶- جمع‌آوری مقالات سودمند در این زمینه و تدوین مجموعه مقالات و انتشار آن. اما اقدامات بسیار بر جای مانده و امید است تشکل‌های مردمی هر کدام بخشی از کارها را برعهده بگیرند و با تقسیم کار بتوان کمبودها را زودتر، مرتفع و مشکلات را از پیش پای آنان برداشت.

این کتاب شامل دو فصل است، فصل اول به معرفی ۲۴۵ فیلم درباره معلولان جسمی حرکتی می‌پردازد و فصل دوم دارای ۱۹۶ فیلم درباره معلولان ذهنی به معنای اعم می‌باشد. این فیلم‌ها تماماً در خارج از ایران تولید شده و به زبان‌های انگلیسی، آلمانی، فرانسوی و غیره است. اطلاعات فیلم‌های تولید و پخش شده تا پایان سال ۲۰۱۹م در این مجموعه آمده است.

مدعی نیستیم این مجموعه کامل و بدون نقص است ولی در ایران به دلیل فقدان آرشیو و بانک‌های جامع فیلم و عدم همکاری آرشیورسانه ملی بیش از این نمی‌توانستیم این پروژه را معطل بگذاریم. به ویژه دانشجویان و پژوهشگران با تماس‌های مکرر درخواست اطلاعات در این زمینه برای تألیف مقاله و پایان‌نامه داشتند.

این کتاب در واقع یک اثر مرجع است و برای تهیه آن دو سال تلاش شد. خانم مریم قاسمی در سال ۱۳۹۷ این پروژه را آغاز کردند، در مرحله ویرایش مدتی وقت گرفت تا بالاخره در فروردین سال ۱۳۹۹ آماده انتشار گردید. همچنین از خانم زهرا قاسمی که ترجمه درباره فیلم‌ها را انجام دادند تشکر ویژه می‌شود. تشویق، اهتمام و الطاف حجت الاسلام والمسلمین سیدجواد شهرستانی نماینده آیت الله العظمی سیدعلی سیستانی در پروژه‌های درباره معلولیت بسیار مؤثر است و از حمایت‌های ایشان تشکر می‌نماییم.

محمد نوری

مدیرعامل دفتر فرهنگ معلولین

پیشگفتار

معلولیت با گستره بسیار وسیع خود؛ پیچیدگی‌های فراوانی را به همراه دارد که در فرهنگ‌های مختلف به صورت‌های گوناگون خود را نشان می‌دهد. به نظر سیر تاریخی نگرش به معلولیت و برخورد با افراد معلول روند رو به رشد و تکاملی را داشته ولی همچنان کلیشه‌های گذشته رنگ و بوی خود را حفظ کرده و در میان برخی فرهنگ‌ها به ویژه جوامع در حال توسعه بیشتر به چشم می‌خورد.

رسانه‌های همگانی به دلیل تأثیر عمیق اجتماعی فرهنگی به طور اعم و البته رسانه سینما به دلیل ابعاد فراگیرش به طور اخص، از ارزش ویژه‌ای برخوردار است. سینما به عنوان نخستین وسیله ارتباط جمعی که باعث شکل‌گیری مخاطبان توده شده است، به صورت ابزار تقویت و انتقال ارزش‌های فرهنگی و اندیشه‌ها شناخته شده است.

در جامعه کنونی نیز، تقریباً هر کسی که به تماشای فیلم با محوریت معلول و معلولیت می‌پردازد؛ برای خیلی از افرادی که تماس مستقیم با افراد دارای معلولیت ندارند، فیلم، بدون در نظر گرفتن صحت آن، به عنوان یک منبع اصلی اطلاعات در زمینه ماهیت معلولیت محسوب می‌شود. از این رو به شدت مورد نیاز است که تصاویر مبتنی بر واقعیت و صحیحی از افراد معلولی که درگیر کارهای روزمره و زندگی هستند نمایش داده شود.

فرهنگ پدیده‌ای گروهی است و از تعامل افراد با دیگران به وجود می‌آید و عملاً باور و یا رفتار یک فرد وقتی که حالت خارجی و هدفمند پیدا می‌کند بخشی از فرهنگ به حساب می‌آید. تلویزیون و سینما شاید مثال خوبی برای خارجی کردن و هدفمند کردن باشد؛ چرا که خود را نماینده یک مفهوم هدفمند از ارتباط انسانی می‌داند و مفاهیم (به شکل تصویر یا کلمه) عرضه شده در صفحه آن از دیگر مظاهر هدفمند کردن است و قادرند باورها و رفتارها را به صورت هدفمند نمایش داده و آن را جزئی از فرهنگ کنند. انتخاب کلمات، تصاویر و پیام‌هایی که از سوی آن‌ها ارسال می‌شود، ادراکات، نگرش‌ها و رفتارها را تعیین می‌کنند و اهرم پرقدرتی در خارجی کردن نگرش‌ها و باورهای افراد به حساب می‌آیند.

به نظر می‌رسد که بازنمایی معلولیت در رسانه‌های جمعی، در بیشتر کشورهای جهان، از الگوهای نسبتاً مشابهی پیروی می‌کند در دستورالعمل رسانه‌ای که سازمان بین‌المللی کار منتشر کرده است به این امر اشاره شده که «اگرچه برخی مستندات و برنامه‌های ویژه افراد معلول ساخته و پخش می‌شود با این وجود افراد معلول به ندرت به عنوان جزء و بخشی از برنامه‌های اصلی و متداول حضور و نقش دارند. زمانی که به تصویر کشیده می‌شوند غالباً برچسب زده شده، نمایش کلیشه‌ای از آنان ارائه

می‌شود، موضوعی برای طرح و دلسوزی هستند و یا به عنوان موجودات مافوق بشری که سنبلی استقامت و پایداری هستند، شناسانده می‌شوند.»

با توجه به این مسئله که افراد دارای معلولیت و مدافعان حقوق معلولیت امروزه برآنند تا تصویرهای کلیشه‌ای از معلولیت را که مرتبط با فرهنگ مسلط جامعه هستند، اصلاح و معلولیت را به عنوان جزیی عادی از زندگی روزمره مردم در رسانه‌های غالب تصویر کنند ضرورت تلاش رسانه‌ها در انعکاس تصویری مبتنی بر واقعیت در جهت عادی سازی این امر بیش از پیش به چشم می‌خورد. سینما، به عنوان یک منبع بزرگ اطلاعات در مورد معلولیت برای میلیون‌ها نفر از بینندگان عمل می‌کند و نمایش و بازنمایی معلولیت نیز نقش اساسی در چگونگی موقعیت افراد معلول در جامعه و درک و آگاهی جامعه از معلولیت دارد.

در دهه‌های اخیر در سایه پیشرفت فرهنگ و علوم، افزایش آگاهی‌های عمومی و تخصصی، انقلاب اطلاعات و ارتباطات و تلاش‌های انجمن‌های حامی افراد معلول شاهد تغییراتی در زمینه الگوهای نگرشی حاکم نسبت به مقوله معلولیت بوده‌ایم. به طوری که امروزه برنامه‌ها و اقدام‌های مربوط به احقاق حقوق افراد معلول یکی از شاخص‌های رشد فرهنگی و اجتماعی جوامع محسوب می‌شود و الگوی موجود کنونی تفاوت عمیق و اساسی با الگوهای پیشین کرده است.

بهرحال معلولان ناچار هستند برای معرفی توانمندی‌ها و برای اصلاح ذهنیت جامعه نسبت به خودشان و نیز برای انتقال تجربه به فیلم اهتمام داشته باشند. اما قبل از هر چیز شناخت فیلم‌ها مهم است. این کتاب اطلاعات فیلم‌های خارجی در دو حوزه معلولان جسمی حرکتی و معلولان ذهنی را در اختیار همگان قرار می‌دهد. امیدوارم تلاش‌های چندساله در تدوین این کتاب کارساز و سودمند باشد.

مریم قاسمی

فروردین ماه ۱۳۹۹